

Zprávy z Prahy

ČECHY.

Die zprávy sdělitelky komise o výsledku letošního sčítání lidu, jež odevzdána byla městské radě plzeňské, čítá Plzeň nyní 80,729 obyvatelů. Jak pozoruhodným byl vzrůst města Plzně v posledních 10 letech, vysvítá nejlépe z těchto čísel: Roku 1870 napočteno bylo 25,000 obyvatelů, roku 1880 napočteno 38,883, roku 1890 již 50,221 a roku 1900 stoupl počet obyvatelstva v Plzni na 68,079.

V Chomutově došlo k srážce Všenémců a německých radikálů a policie, jež rozpustila jejich schůzi. Všenémečtí táhli pak ulicemi, zpívající "Die Wacht am Rhein" a láteřice na Bienenrath. Policie energicky zakročila a demonstranty rozehnala. — Dlouholetý říšský poslanec za Litoměřice, advokát dr. Alois Funke, zemřel. Byl předním členem německé pokrokové strany a po několika let starostou města Litoměřice. K Čechům se choval vždy krajně nepřátelsky. Dosáhl stáří 76 let.

RAKOUSKO-UHERSKO.

V korutánském městě Běláku byl zatčen dělník Znidarský pro těžké podezření. Má se za to, že zavraždil a oloupil sedm dělníků. — Baron Burian von Rajecz, ministr financí, předložil rakousko-uherským delegacím první požadavek pro vystavení silného válečného loďstva. Tímto požadavkem je mimořádný úvěr v obnosu \$11,000,000. V příštích šesti letech mají být vystavěny tyto lodě: 6 velikých dreadnoughtů, z nichž každý má mít nosnost 20,000 tun, tři křižáky, 12 torpédových člunů a šest podmořských člunů, což všechno má stát \$62,400,000. Na armádu se pro příští rok požaduje \$6,600,000, celkové výdaje pak budou \$448,000,000. — Prodej knih po zemřelém ženiálním divadelním herci Josefu Kainzovi, který se odhýval u Rudolfa Lepke v Berlíně, vynesl celkem 25,000 marek. Sbírka knih byla významná a obsahovala díla ze všech oborů vědy. Zejména velice hledáno bylo první vydání klasiků. — Již započato bylo v poradách uherských a rakouských zástupců o novém vojenském trestním řízení. Na poradách těchto běže podíl uherský ministr prezident, hrabě Khuen-Hedervary, jenž právě podal zprávu císaři Františkovi Josefu o poměrech v Uhrách. — V poslanecké sněmovně je silná opozice proti prodloužení privilegií rakousko-uherské banky až do konce roku 1917. Vláda brání se proti tomu. — Rozpočet, právě vládu uvěřený, provázen jest delším výkladem, jímž vláda jednotlivé položky vysvětluje. Mezi jiným praví se v něm, že vláda naházila nutnost rozšíření diplomatické služby pro Spojené Státy a Kanadu. Upozorňuje na to, že vystřehovalství za naše stále stoupá a tím se stává nutným, aby počet rakouských konsulů a úředníků se přiměřeně zvýšil. V San Francisku bude zřízen konsulát řádný, místo dosavadního čestného. Jak známo jest tímto čestným konsulem dosud krajan Korbel. Konsulátům v Clevelandu a Montreálu přidělen bude místokonsul na výpomoc. Jiní noví úředníci dosazení budou do Filadelfie, Pittsburgu a Denveru. Vysvětluje se, že je třeba poskytnouti vystřehovalcům rakouským a uherským v Spoj. Státech více ochrany nežli se jim dosud dostávalo. Hlavně bude pamatováno na konsulát v Clevelandu, který dostane zvláštní peněžní dotaci a právomoc, aby čas od času vysílal na vyšetřování úředníky do jiných měst, kde je mnoho rakouských poddaných usídleno, jako do Cincinnati, Daytonu, Columbu a jinam. — Vídeňští divadelní dělníci hrozí všeobecnou stávkou proti soukromým divadlům. Stávkou touto má být donuceno uzná-

ni vídeňského hudebního spolku a všeobecného spolku hudebníků. — Helena Odilonova, kdysi i v Americe dobře známá divadelní umělkyně, podala vídeňskému německému divadlu svou hru, která zakládá se na událostech z jejího vlastního pohnutého života.

NĚMECKO.

Vdova po znamenitém hudebním skladateli Richardu Wagnerovi, paní Cosima Wagner, obdržela velké vyznamenání od bavorského města Bayreuthu. Tamní městská rada udělila vdově po velkém mistru medaili a čestné občanství. — Josef Brucker, jenž v fideletně vzducholodil hodlá předložit jeho plány princů Jindřichovi a princezna Jindřišce, uvolila se, že vzducholodí dne 12. února pokřtí. Brucker očekává, že pančochovým křížáčkem, "Von der Tann" doprava bude jeho vzducholoď na Teneriffu, odkud podnikne vzlet do Jižní Ameriky. — Millionář Arnold věnoval 50,000 marek k zakoupení pozemku u Porta Pia v Římě, kde zřízen má být umělecký atelier pro německé umělce. Za tento čin byl jmenován čestným členem královské akademie umění. — V říšském sněmu zahájeno bylo jednání stran návrhu ústavy pro Elsas-Lotrinsko. Státní tajemník vnitřních záležitostí retrospektivně historických a politických této země. Při tom prohlásil, že na vývoj této země měla veliký vliv Francie. Ke své ukončení nadějí, že říšský sněm bude později moci více zemi té udělit. — Hrabě von Hlex, bývalý německý vyslanec v Číně ustanoven byl za vyslanec pro Japonsko se sídlem v Tokiu. Baron Mumm von Schwarzenstein, jenž místo to dosud zastával, musel se ho vzdát, protože byl stížen vážnou oční chorobou. — V německé jihozápadní Africe nalezeno bylo zlato, však doposud nebylo zjištěno, v jakém množství asi výtěžek jeho očekává se může. — Na podnět ministerstva zahraničních záležitostí, odhývána byla schůze zástupců obchodu, průmyslu a zámořské dopravy, při čemž zvláště poukázáno bylo na to, že konsulační služba by měla být co nejvíce rozšířena a zlepšena tak, aby o praktickém ohledu lépe působeno, býti mohlo.

ITALIE.

Milánský hudební nakladatel Eduardo Sonzogni, připojil se k žalobě hudebního skladatele Pietro Mascagni proti firmě Liebler & Co. z New Yorku. Soud jest žádán, aby zrušil smlouvu s newyorskou firmou a opera Ysobel a aby se mohla provozovati, kdekoliv se hudebnímu skladateli zlíbí. — V Paříži vznikla pověst, že papež Pius se chce odebrat do Lourdu, a tato pověstka se brzy rozšířila za hranice. Kardinál Vives y Tuto měl k vůli tomu s papežem dlouhou rozmluvu a prohlásil pak, že pověst ta jest úplně bezpodstatná. Papež na nic takového vůbec nemyslí a mříž ho, že mohla taková pověst vzniknouti. Ani na nenapadne Vatikán upustiti, leč by byl odtamtud vypuzen násilím. Však toho se neobává, protože dle svého mínění jest dostatečně chráněn katolickými mocnostmi. Kardinál Vives zmínil se též o proroctví zakladatele Saleziánského řádu, dona Bosca, jenž pravil před desíti roky, že papež se odebere roku 1911 do Jerusalema, čímž míní zdejší chrám sv. Kříže, který se nazývá "Jerusalem". Jak jmenovaný kardinál pravil, není pravděpodobno, že toto proroctví se vyplní, protože papež se nechce vůbec z Vatikánu vzdáliti.

RUSKO.

Telegram z Vídně oznamuje, že rakouská vláda zmínila své nařizení ve příčině ruských židů v Moravské Ostravě, z nichž 283 musilo již město opustiti. Ruská

vláda k vůli tomu ve Vídni zakročila a v ruském sněmu se také o tom jedná. — Pávodně bylo nařídáno 400 ruským poddaným, aby opustili rakouské území, poněvadž nemají žádných pasů. Z nich bylo 90 procent židů, 8 procent Poláků a 2 procenta Rusů. Rakouské úřady tvrdily, že to jsou zločinci, kteří mají na svědomí vše, co se nyní na Ostravsku páče a čím tato krajina nabývá špatné pověsti. Ruský konsul v Praze naproti tomu tvrdí, že z 19 vražd, jež se staly v oné krajíně v poslední době, byly spáchany jen dvě ruskými poddanými. Jisto však jest, že mezi vrahy domácí lidé nejsou. České listy praví, že nejvíce zločinů na Ostravsku páchají Poláci, kteří jsou tam nejspíšejším živlem. Která strana má pravdu, ukáže řada připravěných procesů. — Rakouská vláda chce Rusku dle možnosti vyhovět a proto oznámila, že ze 400 ruských poddaných, kteří měli Ostravsko opustit, bude dopraveno za hranice pouze sedm, kteří byli již v Rusku trestáni pro zločiny. Ostatním bude dána lhůta, aby si opatřili řádné pasy. — Bývalý petrohradský korejský vyslanec, kníže Čin Pomi, byl nalezen ve svém obydlí oběšený, a jeho smrt je velice podezřelou. Na stole ležely dopisy na korejského císaře a ruského cara, a list s udáním důvodů domnělé sebevraždy, však policie myslí, že kníže byl zavražděn. — V carské rodině jsou značné obavy nad nemocí carevny Alexandry, která dle prohlášení lékařů je vážně nemocna. Jest stížena silnou melanholií. Carská rodina hodlá jeti do Nauheim, kde v zátíží nabude prý carevna smad zdraví.

DÁNSKO.

Ve spojení s oslavou stoletého trvání amerického vyslanectví v Kodani byl král Bedřich hostem amerického vyslance. Banketu účastnili se diplomatictí zástupci, vysoce hodnostáři a přední členové americké kolonie. Král promluvil blahopřejnou řeč, při níž prohlásil, že vztahy mezi Dánskem a Spojenými Státy nebyly nikdy sympatičtějšího rázu, jako nyní.

ANGLIE.

Superintendent Forest ze Scotland Yardu činí rozsáhlá opatření, aby udržel v šachu různé notoričké zločince, kteří očekávají jsoz z Ameriky a z Evropy pro dobu korunačních slavností. — Zvláštní oddělení detektivů kontrolovatí bude přístavy a každému hotelu přidělen bude jeden detektiv. Všichni nezávadící cizinci budou zatčeni a uvězněni na dobu 3 měsíců, t. j. zůstanou ve vazbě, pokud nebudou slavnosti ve spojení s korunovací krále Jiřího ukončeny. — Známý anglický politik sir Charles Wentworth Dilke zemřel následkem choroby srdce. Byl nemocen od poslední volební kampaně, kdy se velice namáhal. Jel k vůli zatčení do jižní Francie, odkudž se nedávno vrátil do Londýna. Hned na to ulehl, aby již více nevstal. Zastupoval ve sněmu jeden distrikt Gloucesteru, a to již od roku 1892. Byl jedním z nejlepších politiků, zvláště v oboru zahraničních věcí.

Zprávy americké.

New-yorský spisovatel zavražděn silencem.

David Graham Phillips, žurnalista a novelista, byl před měsícem "Princeton Clubu" šestkrát střelen a smrtelně poraněn od Fitz Hugh Coya Goldsborougha. Útočník pak spáchal sebevraždu. Phillips jest v nemocnici v Bellevue, kde lékaři činí vše možné, by jej udrželi na živu. Útočník měl deseteranný automatický revolver kalibru 32. Jedna kule vnikla Phillipsovi do břicha, jedna do pravé části plic, jiná roztrátila mu levou ruku v ahybo, čtvrtá střelena do pravého stehna a pátá

a šestá vypadly z oděvu raněného, když byl pokládán v nemocnici na postel. Nejnebezpečnější poranění jest ono v plicích. Ale poněvadž je Phillips teprve 43 roků star, byl úplně dříve zdrav a má silnou vůli, nevzdal se ještě lékaři naděje na jeho uzdravení. Útoku nepředešel žádný spor nebo nějaký rozčilující výjev. Goldsborough, který byl dobře oděný, stal se kolem stojícím nápadným teprve, když začal střelit. Ten, jak vypálil šest ran a viděl, že jeho oběť je smrtelně raněna, obrátil smrtící zbraň proti sobě a střelil se do hlavy. Byl hned mrtev. V jeho kapsách nalezeny byly listy s jeho jménem a jedna washingtonská adresa, dále \$24.70 na hotovost, členský lístek Americké federace hudebníků a rukopis dvou novel. Byl stotožněn jedním členem Princeton klubu, Goldsborough pocházel z dobré rodiny ve Washingtoně. Povoláním byl hudebník na housle a znám co smílek. Myslí se, že útok spáchal v návalu šílenství. Pozdější zprávy udávají, že David Graham Phillips, který byl střelen F. C. Goldsboroughem, zemřel. Byl až skoro do posledních okamžiků před smrtí při vědomí.

Národní Rada v Chicagu založena.

Neuvávné snaze a vytrvalému úsilí slavného českého cestovatele a spisovatele E. St. Vráze podařilo se v Chicagu založiti Národní Radu, jejímž prvním předsedou stal se po přání vynikajících Čechů on sám.

Roosevelt sám o sobě.

Z Oyster Bay, N. Y., se oznamuje, že bývalý prezident v tanu divadle konal v minulých dnech přednášku o své africké cestě a honech, při které přednášce přítomno bylo asi 1500 lidí. Dětky nebyly připuštěny, jelikož večer byla pro ně uspořádána podobná přednáška v místnostech vyšší školy. Politiky se dotkl Roosevelt jedině ve zmínce o hrochovi jako narážkou pravil, že je jako někteří lidé, "čím lépe s nimi zacházíte, tím méně si o vás nyslejí".

Nová republikánská liga v New Yorku.

Národní republikánská Pokroková Liga zahájila již svou činnost ve státu New York. Zahájení činnosti provedeno bylo na skvělém banketu, na němž podílelo se skoro 200 prominentních republikánských politiků. Ještě tohoto týdne učiněn bude pokus, aby do této ligy přistoupl bývalý prezident Roosevelt. Kongresník Pointdexter měl při tomto banketu řeč, v níž prohlásil platformu této ligy, která pozůstává v těchto věcech: přímé předvolby, přímé zákonodárství, přísný zákon proti korupci, rozšíření předvoleb na volení delegátů do národních konvencí a australský balot.

Destinnová u Vanderbiltů.

Včera týden pořídan v residen- ci paní Vanderbiltové domácí koncert, při němž shromáždila se společnost několika set hostů, po- štářících se k předním členům new-yorské exklusivní společnosti. Hvězdou večera byla vynikající česká umělkyně sl. Emma Destinnová, která zapěla několik písní předních skladatelů, však zvláštní nadšení vzbuzeno byla v posluchačstvu skvostnou Smetanovou písní "Nekamenujte" proky- ka" na slova předního našeho básníka Nerudy. Rovněž "Nocturno" od Jindřicha bylo vyslech- nou s nemalým zájmem. Máf slova Destinnová tu výbornou vlastnost, že při žádné příležitosti neopomí- ne uplatnit některou z českých skladeb, čímž snaží se velice úspěšně osvojit si cizince a jme- nem českým vůbec. Vešle slovy Destinnové zpíval při hudebním večeru první tenorista, Enrico Caruso. Rossiniho duetto "Mira la bianca luna" zpívalé tónito dvě- ma předními silami Metropolitanu Opery byla vážnou atrakcí ve-

čera, neb jest to komposice, kterou vůbec možno zřídka slyšeti v koncertech. Paní Vanderbiltová a četná společnost vyslovila obdiv nad hlubokým proftěním, a která vložila sl. Destinnová do Smetanovy písně.

Zase nová příležitost.

Více než milion akřů zemědělských, pěstevních a lesních pozemků bude otevřeno za domoviny, až otevře se indiánská rezervace Colville, severně od Spokane, Wash. Na Indiany připadne asi 2250 dílů a ti si vyberají hlavně zemědělské a pastevní půdy. To vezme asi 300,000 akřů z celkových 1,400,000, obsažených v rezervaci, tak že 1,100,000 bude náležeti lidu. Velká část pozemků těch porostlá je tím nejlepším lesem ve státu Washington a ze zálesněné části málo který rudoch si podíl vybere. Colville Indiany jsou dobří rolníci a pěstují všeho druhu obilí ovoc a zeleniny. Někteří z těch nejlepších broskví vypěstovaných ve Washingtoně vyrostly na rezervaci. Indiany jsou pokojní a k bělochům přátelí, jsou příčliví a spouívají a poně- někdy starších mužů, práce neschopných, vyžadují pomoci od vlády.

Hostinský zákon u Indianů.

Stát Indiana má nový hostinský zákon, který jest přece aspoň v některých bodech lepší nežli dosavadní zákon o místní samosprávě. Zákon nazývá se Proctor-Keeneyův, byl přijat v senátu v úterý 27. v domě poslanců ve středu 28. Dle zákona starého hlasovalo se o prohibici v okrese cel- lemně, dle nového bude se hlasovati ve městech a towneech, což jest rozhodně spravedlivější. Podle zákona dosavadního hlasovaly o místní samosprávě 82 okresy, z nichž 69 volilo pro prohibici, 13 ponechalo hostince. Prohibiční ve všech okresech dohromady dostali 73,000 hlasů většiny. Nespravedlivé bylo to, že byla města násilím spjata s venkovem, jejichž vůle musila se podrobiti. Celkem bylo 2609 hostinců zavřeno. Volby platí na dva roky. Ve třech okresech již platnost jejich prošla, v pěti projde na 1. února, v patnácti na 1. března a rovněž v patnácti na 1. dubna. Podle nového zákona dostane se hostinským spí- še možnosti porazit prohibici a spojí ve větších městech.

Obě strany nejsou jaksi spokojeny.

Reciproční smlouva s Kanadou, která byla vládami obou zemí ujednána a nyní oběma parlamentům ku schválení podána, nelíbí se velmi mnoha lidem. Brojí proti ní všichni ti, kteří se cítí sniženi cla dotčenými, a vládě se vy- hrožuje, že reciprocia vyvolá v mnoha průmyslových odbořech krizi. Presidentu Taftovi bylo oznámeno, že smlouva mnoha na- děje na schválení nemá. I kdyby jí přijal dům poslanců, což prý je pochybné, zamítne prý ji senát. Ale prezident tomu nevěří a hned odpověděl stejné hrozbou, že by v takovém pádu věděl co dělati. Jednoduše by počkal pět neděl a až se 1. března kongres sejde, svolal by zasedání mimořádné, v němž by demokratická většina již k vůli svým celním zásadám byla nucena reciprociu schváliti, ale věří se, že k tomu nikdy nedojde a že se republikáné beze všeho podrobí.

Bohatá společnost chce ještě více zbohatnouti.

Z New Yorku se sděluje, že Standard Oil Co. podala u tamního spolkového distriktního soudu žalobu na Broadway Publishing Co., nakladatele listu "Hauptons Magazine" a spisovatele Cleve- landa Moffeta. Žádá odškodné v obnosu \$250,000, poněvadž v jme- novaném časopise se tvrdilo, že fi- liální společnosti Standard Oil Company prodávají cukrářům glukosu. Tato žaloba budí již proto veliký neobyčejný zájem,

poněvadž Standard Oil Co., pokud známo, ještě nikdy nezačala žádný časopis, v němž byla napa- dena.

Nová sensace v New Yorku.

Úřadovna tajných nevyšlala své lidi, aby pátrali po Dorothy Harriette Camille Arnoldové, která před 6 týdny zmizela. Mužstvo šestřední stanice, jež po zmíněné pátralo, před několika dny odvo- láno, poněvadž se roznáší zpráva, že Francis R. Arnold, otec dívky, se obává, že tato odešla z domova z lásky k mladému muži, který je nyní v Itálii. Jistý muž přišel do bytu Arnoldova a pravil, že si je jist, že Dorothy je držena ve Filadelfii a že za ni požadováno bude výkupné. Tento muž pravil, že stál ve předu Bellevue-Stratford hotelu dne 13. ledna a slyšel roz- mluvu dvou taxicabových řidičů. "Nalezl jsem večera večer v New Yorku mladou ženu," pravil je- den z nich, "a vzal jsem ji sem do Filadelfie. Stál jsem se svým povozem večer na 5. avenue a 44. ul. a tu vedle mně vedla jistá žena dívku, jež zdála se býti nemocnou. Pomohl jsem divce do taxicabu a zatím druhá žena zmizela. Tu mně napadla myšlenka, že bych mohl vydělat peníze, když dívku skryju na tak dlouho, až se něco blížího o ní dozvím. Ježto by to bylo nejisté v New Yorku, tedy jsem odvezl dívku sem a ukryl ji, dokud nebude na její nález vypá- na odměna. Dle jejího vzezření myslím, že ona nebo její rodina má peníze," dodal zmíněný muž.

Komedie za kulissami.

Anglické listy přinášejí ve zprá- vě o benefičním koncertu ve prospěch vdovy po barytonovi Ch. Gilbertovi, který nedávno zemřel, zmínku o aféře, jež nebyla na programu a o níž také obecenstvo něčeho se nedovědělo. Improviso- vaná aféra odehrála se v Metro- politní opeře, kde koncert byl pořá- dán, a týká se slavné Emmy Destinnové. Proslavená pěvkyně, která nalézala se na programu jako č. 9, stála v kulissách ve spo- lečnosti Mms. Aldy, když paní Homerová jako č. 5, vyšla na scé- nu, aby zazpívala arii z opery "Samson a Dalila". Jakmile objevila se paní Homerová, která vystoupila z protivné strany, na jevišti, slečna Destinnová vyrazi- la se sebe téměř zoufalý výkřik, za nímž následovalo několik roz- čillených slov českých a hned na to spěchala k telefonu. Mms. Al- da vysvětlila situaci. "Vzala jsem obě dámy ku své svádění v Pa- říži a tato zhotovila jim dvoje šaty na vlas stejné, aniž by jim něco o tom řekla, a nyní obě měly stej- nou myšlenku do šatů těchto se obléci pro koncert." Slečna Destinnová mezitím telefonovala do hotelu Ansonia pro jiné šaty, kte- ré jí mají býti bezodkladně do o- perního domu dopraveny. Po skončené písni setkala se paní Ho- merová se slečnou Destinnovou za scénou a když spatřila její šaty, ušlech se, že se ubránila záchvatu hysterie. Šaty byly si podobny v každé podrobnosti — černé se zla- tými výšivkami a modrým sati- nem a žlutými ozdobami. Ve chví- li té jistě pařížské švadleně a snad i také Mms. Aldě, která z celé a- féry měla velkou záhuvu, učelo v úšlech. Číslo programu slečny Destinnové bylo poněkud pozomě- no a zatím přibyla služebná a ji- nými, různými, šaty prima don- ny, jež tato vzešla na sebe oblék- la. A když vyšla s úsměvem na líč, aby zapěla "Modlitbu" z o- pery "Tosca", nikdo z audience ani netušil o komedii, která ode- hrála se za scénou.

Všeobecná schůze všech- ných zástupců s interestů sbor- u pro postavení České nemocnice v Omare konati se bude od čtvrt- ka za týden t. j. dne 9. února t. r. o půl osmé hodině večerní v míst- nostech Čes. Svob. školy. Účasten- ství všech žádoucí, neb předléhá důležité jednání.